

Lisätiedot:

sosiaali- ja terveystieteiden johtaja Ulla Tikkanen, puh. 050 355 3246
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kauniaisten kaupunkistrategiaan 2018-2022 (11.11.2019 § 58) on kirjattu, että kulttuuri- ja taidealan toimijoiden ja kaupungin kaikkien toimialojen kanssa tehdään yhteinen kulttuurisuunnitelma vuoden 2020 aikana (kohta 2.4). Tavoitteena on ollut löytää yhteinen tahtotila siitä, mitä kulttuurielämä Kauniaisissa on nyt ja tulevaisuudessa.

Kauniaisten kulttuuriohjelma on laadittu yhteistyössä kaupunkilaisten, Kauniaisissa toimivien taiteilijoiden ja kulttuuritoimijoiden, taide- ja kulttuurialan organisaatioiden sekä kaupungin toimialojen kanssa. Tavoitteena on ollut osallistaa valmisteluun kaikki kulttuuripalveluista kiinnostuneet tahot.

Kulttuuriohjelmaa varten on kerätty taustatietoa vuoden 2020 aikana monin eri tavoin: avoimien kyselyiden, osallisuusappin (Grani Dialog) avulla, keskusteluissa, haastatteluissa ja työpajoissa. Taustatietojen keräämisen on toteuttanut Kauniaisten kulttuuripalvelut. Syksyllä 2020 toteutetut kaksi työpajaa on tehty yhteistyössä Great Minds Oy:n kanssa. Ideatyöpajoissa (28.9.2020 ja 19.10.2020) pohdittiin Kauniaisten kulttuurielämää ja sen tulevaisuutta. Työpajoihin osallistui n. 30 henkeä, ja läsnä oli Kauniaisissa toimivia kulttuuritoimijoita, paikallisyhdistysten avainhenkilöitä, pedagogoja ja virkahenkilöitä. Työpajojen teema oli "Mitä Kauniaisten kulttuuripalvelut haluavat saavuttaa viiden vuoden sisällä ja miten se toteutetaan?"

Prosessin tuloksena on kiteytetty neljä keskeistä teemaa:

- Kulttuuria jo nuoresta iästä lähtien (Kultur från ung ålder)
- Kulttuuri on hyvinvoinnin edellytys (Kultur är en förutsättning för välmående),
- Kulttuuri jalkautuu arkeen (Kulturen sker i vardagen),
- Kulttuuri näkyy ja kuuluu Granissa (Kulturen syns och hörs i Grani).

Kulttuuriohjelmassa on kuvattu edellä mainittujen neljän teeman kautta erilaisia asiaan liittyviä tahtotiloja ja kehitysideoita. Varsinaiset toimenpiteet on kirjattu kulttuuriohjelman toimenpideohjelmaan, jota päivitetään vuosittain osana kulttuuripalveluiden talousarviovalmistelua. Kulttuuriohjelman eri osa-alueiden toteutumisesta raportoidaan kulttuuripalveluiden osavuosisikatsauksissa ja tilinpäätöksissä.

Kulttuurivaliokunta on 16.12.2020 (§ 51) pyytänyt kaupungin muilta valiokunnilta, nuorisovaltuustolta sekä vanhus- ja vammaisneuvostoilta lausuntoa Kauniaisten kulttuuriohjelmasta. Kulttuurivaliokunnan asian käsittely on avautuu oheisesta linkistä:

<http://kauniainenfi.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20203032-6>

Lausunto

Kulttuuriohjelman valmisteluprosessi on toteutettu luovasti ja poikkeuksellisesta tilanteesta huolimatta onkin onnistuttu saamaan mukaan kuntalaisia ja monia eri toimijoita. Työpajojen teemassa mainitaan viiden vuoden suunnitteluajanjakso, mutta ohjelman keston voisi tuoda esille tarkemmin, esim. vuodet 2021-25.

Johdannossa tuodaan esiin taiteen ja kulttuurin moninaisuus ja halu edistää kulttuurin ja taiteen keinoin asukkaiden hyvinvointia. Kulttuuri ja taide edistävät yhteisöllisyyttä, merkityksellisyyden kokemusta ja osallisuutta. Kulttuurihyvinvointi näkökulmana sisältää hyvin erilaisia hyvinvointiin liittyviä merkityksiä ja vaikutuksia sekä yksilölle että yhteisölle ja kaikkien kaupungin toimialojen voivat olla sitä toteuttamassa.

On hyvä, että johdantotekstissä mainitaan Kauniainen puutarhakaupunkina, villa-arkkitehtuuri ja kaupungin vahva kulttuuriperintö. Ympäristön ja luonnon merkitys hyvinvoinnille on keskeinen. Esim. TEA-viisarin kulttuuria koskevissa arviointikysymyksissä näkökulmana kysytään, onko suunnittelussa (maankäyttö, kaavoitus, strateginen suunnittelu) hyödynnetty kulttuuriympäristön ylläpitoa ja kehittämistä asukkaiden viihtyvyyden ja hyvinvoinnin lisäämisessä. Tai onko kunnassa tehty päätös rakentamiseen liittyvän taiteen prosenttiperiaatteen noudattamisesta ja/tai sovellettu sitä rakentamiseen liittyvissä investointihankkeissa tai asuinalueiden kaavoituksessa (esim. uudisrakennus-, peruskorjaus- ja väylähankkeet). Prosenttiperiaatteen käyttöönottoa esitetään kohdassa ”Kulttuuri jalkautuu arkeen”. Lisäksi sosiaali- ja terveystoimiala esittää pohdittavaksi myös suunnitteluun liittyvän tavoitteen kirjaamista toimenpideohjelmassa.

Työpajojen ja muun taustamateriaalin avulla tunnistetut neljä kantavaa teemaa antavat hyvän rakenteen toimenpideohjelmalle. Teemoihin mahtuu koko taiteen ja kulttuurin kenttä ja kaikki ikäryhmät. Kolme arvoa – saavutettavuus, moninaisuus ja yhdenvertaisuus – ovat kansallisten linjausten mukaisia. Kuntalaisten kulttuuristen oikeuksien toteuttaminen on turvattava kaikille. Etenkin sosiaali- ja terveystoimialan vastuulla on palvelujen saavutettavuuden ja yhdenvertaisuuden edistäminen mm. silloin kun on aisteihin, fyysisiin, sosiaalisiin tai taloudellisiin tekijöihin liittyviä osallistumisen esteitä.

Villa Bredan punaisena lankana oli hankesuunnittelun alkuvaiheista alkaen kulttuuri ja taide. Se toteutuukin siellä jo monella tavalla: ryhmäkotien ja muiden tilojen nimissä ja toiminnassa, Kauniain taidekokoelman taulujen harkitussa sijoittamisessa tiloihin (kulttuurineuvos Clara Palmgren), yhteistyössä kirjaston, musiikkiopiston ja päiväkotien ja koulujen kanssa.

Sosiaali- ja terveystoimiala esittää omalta osaltaan em. lisäksi toimenpiteiden lisäystä kahteen teemaan.

Kulttuuria jo nuoresta iästä lähtien

Toimenpide:

- Sosiaali- ja terveystoimiala nostetaan lasten ja nuorten rinnalle (Granimalli ja Kulttuuripolku) seniorit ja vanhuksat. Sosiaali- ja terveystoimiala varhaiskasvatus ja koulut tekevät yhdessä kuntalaisten kanssa kokeiluja, joissa kehitetään sukupolvia yhdistäviä kulttuurin ja taiteen toimintatapoja.
- Vastuutaho: sote ja siv
- Mittari: On toteutettu kokeiluja ja vakiinnutettu toimintatapoja, joilla mahdollistetaan paikkoja sukupolvien väliselle kohtaamiselle

Kulttuuri on hyvinvoinnin edellytys

Toimenpide

- 100 minuuttia taidetta –toimintamalli, johon kuuluvaa taidepassia voivat täyttää sekä Sote- että muut toimijat, kuntalaiset ja yhteisöt. Taidepassin yhteyteen liitetään taide- ja kulttuuripedagoginen ohjeistus, joka avartaa käsitystä siitä, mitä taide ja kulttuuri ovat, ja miten pienellä panostuksella saadaan päivittäinen 15 minuutin annos kulttuuria, johon liittyvää tietoa, taitoa ja kapasiteettia on kaikilla.
- Vastuutaho: sote ja muut toimialat
- Mittari: 100-minuuttia toimintamalli vakiintunut, Villa Bredassa v. 2021

Sosiaali- ja terveystoiminnan johtaja Ulla Tikkanen:

Valiokunta merkitsee liitteenä olevan kulttuuriohjelman tiedoksi ja antaa kulttuurivaliokunnalle selostusosan mukaisen lausunnon.

Päätös:

Valiokunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Liitteet:

Kauniaisten kulttuuriohjelma

Oheismateriaali:

Jakelu: